28/05/2023

28 Μαΐου: Εορτάζουν οι Άγιοι Τριακόσιοι δέκα οκτώ (318) Πατέρες της Α’ Οικουμενικής Συνόδου

/ Βίοι Αγίων

Η έκτη κατά σειρά Κυριακή μετά το Άγιο Πάσχα είναι αφιερωμένη από την Εκκλησία μας στην μνήμη των 318 Αγίων Πατέρων, οι οποίοι έλαβαν μέρος στην Α’ Οικουμενική Σύνοδο που συνήλθε στην Νίκαια της Βιθυνίας το 325 μ.Χ. Η σύνοδος συνήλθε κατά πρόσκληση του Μέγα Κωνσταντίνου κατά το εικοστό έτος της βασιλείας του και είχε διάρκεια 3,5 χρόνια. Διακριθείσες μορφές της συνόδου ήταν ο Αλέξανδρος ο Κωνσταντινουπόλεως, ο Αλέξανδρος ο Αλεξανδρείας, ο Μέγας Αθανάσιος, ο Ευστάθιος ο Αντιοχείας, ο Μακάριος ο Ιεροσολύμων, ο Παφνούτιος, ο Σπυρίδων, ο Νικόλαος, κ.α.

Η Α’ Οικουμενική Σύνοδος καταδίκασε τον Άρειο και τον Αρειανισμό. Διατύπωσε τους πρώτους όρους ορθού Χριστιανικού δόγματος και ιδιαίτερα τα περί του δευτέρου Προσώπου της Αγίας Τριάδος, τον Ιησού Χριστό, ως ομοούσιον τω Θεώ Πατρί. Συνέταξε τα πρώτα επτά άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως.

Συνοπτική παράθεση των ιερών Κανόνων

Κανών Α’: Καταδικάζει τη συνήθεια του οικοιοθελούς ευνουχισμού και απαγορεύει τη χειροτονία ευνουχισμένων, πλην όσων για ιατρικούς λόγους ή λόγω βασανιστηρίων εξετμήθησαν.
Κανών Β’: Απαγορεύει τη χειροτονία ως κληρικών στα νέα μέλη (νεόφυτοι) της εκκλησίας.
Κανών Γ’: Καταδικάζει την συνήθεια των κληρικών όλων των βαθμών να συζούν με νεαρές γυναίκες τις οποίες δεν είχαν παντρευτεί (συνείσακτοι).
Κανών Δ’ – Ε’: Εισάγεται το «μητροπολιτικό σύστημα», το οποίο ίσχυε στην οργάνωση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, και καθορίζουν την αρμοδιότητα της επαρχιακής συνόδου στη χειροτονία των επισκόπων.
Κανών ΣΤ’: Αναγνωρίζει κατ’ εξαίρεση το αρχαίο έθος της συγκεντρωτικής δικαιοδοσίας του επισκόπου της Αλεξάνδρειας στις εκκλησίες της Αιγύπτου, Λιβύης και Πεντάπολης —όπως συνέβαινε και με την εκκλησία της Ρώμης—, ενώ εξαιρεί τη Ρώμη και την Αντιόχεια από το γενικό μέτρο του μητροπολιτικού συστήματος.
Κανών Ζ’: Ορίζεται ότι ο επίσκοπος Αιλίας (δηλ. Ιερουσαλήμ) να είναι ο επόμενος στη σειρά απόδοση τιμών.
Κανών Η’: Ορίζει τον τρόπο επιστροφής στην εκκλησία της Αιγύπτου των λεγόμενων «Καθαρών» (Μελιτιανό σχίσμα).
Κανών Θ’: Αναφέρεται στην συνήθη περίπτωση χειροτονίας πρεσβυτέρων των οποίων δεν εξετάστηκαν τα προσόντα ή οι οποίοι δεν παραμένουν άμεμπτοι.
Κανών Ι’: Καταδικάζει τη χειροτονία πεπτωκότων.
Κανών ΙΑ’ – ΙΒ’: Καθορίζεται η μετάνοια των πεπτωκότων, με αυστηρότερα κριτήρια.
Κανών ΙΓ’: Δέχεται ότι είναι δυνατόν να παρασχεθεί Θεία Ευχαριστία επί της επιθανατίου κλίνης.
Κανών ΙΔ’: Ορίζεται η μετάνοια των πεπτωκότων κατηχουμένων.
Κανών ΙΕ’ – ΙΣΤ’: Καταδικάζεται η επιδίωξη κληρικών για μετάθεση σε άλλες εκκλησίες.
Κανών ΙΖ’: Καταδικάζει την πλεονεξία και αισχροκέρδεια των κληρικών που προέρχεται από τον έντοκο δανεισμό.
Κανών ΙΗ’: Απαγορεύει στους διακόνους να μεταδίδουν και να αγγίζουν τη Θεία

Ευχαριστία πριν από τους πρεσβυτέρους, και δεν επιτρέπεται το να κάθονται μεταξύ των πρεσβυτέρων.
Κανών Κ’: Απαγορεύει τη γονυκλισία στη Θεία Λειτουργία της Κυριακής και την ημέρα της Πεντηκοστής.

Επισπρόσθετα καθορίστηκε η κοινή ημέρα εορτασμού του Πάσχα.

Τα συμπεράσματα τις συνόδου υπογράφηκαν από περισσότερους από 318 και ο αριθμός αυτός επικράτησε για συμβολικούς λόγους. Οι επίσκοποι που ήταν παρόντες στη σύνοδο συνοδεύονταν από κατώτερους κληρικούς των οποίων ο συνολικός αριθμός ανερχόταν στο τριπλάσιο ή τετραπλάσιο των επισκόπων.

Πηγή: Ορθόδοξος Συναξαριστής